

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

**องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว
ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว**

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในภาครัฐ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙

๑. ที่มาและความสำคัญ

การทุจริตคอร์รัปชันยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศไทยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศไทยในหลายมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะในภาคการบริหารงานภาครัฐที่มีหน้าที่ในการใช้อำนาจหน้าที่และทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ หากขาดระบบการควบคุมและกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตหรือการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กร ความโปร่งใสในการบริหารราชการ และความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ

ปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมธรรมาภิบาล และป้องกันการทุจริตในภาครัฐอย่างจริงจัง โดยกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมถึงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐมีระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และลดโอกาสการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest : Col) อันเป็นปัจจัย สำคัญที่อาจนำไปสู่การทุจริตหรือการประพฤติมิชอบในภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้วในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเมืองการให้บริการสาธารณะ และการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต ในทุกระบวนการดำเนินงานขององค์กร จึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ระบุ และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน รวมทั้งกำหนดมาตรการและแนวทางในการควบคุม ป้องกัน และลดโอกาสการเกิดการทุจริตอย่างเป็นระบบ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าวจะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้วสามารถค้นหาและระบุจุดอ่อนหรือช่องว่างของระบบการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ตลอดจนกำหนดมาตรการ ป้องกันเชิงรุกที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และ สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อ ประโยชน์ของประชาชนและ ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ดังนั้น การจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้วจึงเป็นกลไก สำคัญในการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีระบบการควบคุมที่ เหมาะสม และสามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเชื่อมั่นของ ประชาชนต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว และ สนับสนุนการพัฒนาตำบลสระแก้วให้มีความ เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อประเมิน วิเคราะห์ และระบุความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว ทั้งในด้านกระบวนการปฏิบัติงาน การใช้อำนาจหน้าที่ และการบริหารจัดการทรัพยากรของ ภาครัฐ

๒.๒ เพื่อกำหนดมาตรฐาน แนวทาง และกลไกในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

๒.๓ เพื่อเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

๒.๔ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึง ความสำคัญของการป้องกันการทุจริต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๒.๕ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว ให้สอดคล้องกับนโยบายของ ภาครัฐและแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว สามารถทราบถึงจุดเสี่ยงหรือช่องว่างของกระบวนการดำเนินงานที่ อาจ นำไปสู่ การทุจริต และสามารถกำหนดมาตรการป้องกันได้อย่างเหมาะสม

๓.๒ การดำเนินงานของหน่วยงานมีความโปร่งใส มีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

๓.๓ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว มีความตระหนักเกี่ยวกับความเสี่ยงการทุจริต และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๔. ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๓ “ทุจริตใน ภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิยมชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ ใดๆที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจใน ตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอัน เป็นผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

๕. ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการ ทุจริตขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๖.นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม
ปัญหา	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต คะแนนรวมที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสและผลกระทบ โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption RISK) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	➤ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้ การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบน ไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอาจส่งผลใน ทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง,ผลกระทบทางบวก คือ โอกาส)
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	➤ กระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และ ตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	➤ การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และ ประพฤติมิชอบหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานใน อนาคต

<p>การทุจริต</p>	<p>องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้กำหนดนิยามและรูปแบบ ของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการ กระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบาย หรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือ ผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากร ของชาติ ➔ การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการ กระทำของเจ้าหน้าที่ รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อ ประชาชนทั่วไป โดยการใช้ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายในทางมิชอบ ➔ การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือ สัญญาว่าจะให้ ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการ กระทำความผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ➔ การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กร ของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับ มอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ➔ การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่น พรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ ทางการเมืองหรือ เครือข่าย (Comnection) เพื่อเข้ามา ทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ➔ การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของ การเล่นพรรค เล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้ อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้ หน้าที่การงาน แก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึง คุณสมบัติ และความเหมาะสม ➔ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การ ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า ๑ สถานะ
<p>การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม</p>	<p>➤ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจสาธารณะที่ เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มี ผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียใน รูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลย พินิจในการพิจารณาตัดสินใจการกระทำการใดๆ หรือ ดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือ ประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p>

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง/ ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยง	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบการเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๗. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๕ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

วิธีการ/ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๑. การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	แสดงข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ อย่างน้อยด้าน ๑ ด้านจาก ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ● ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ● ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการพิจารณา วิเคราะห์ และระบุประเด็นหรือกิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงานที่อาจมีโอกาสก่อให้เกิดการทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ โดยพิจารณาจากขั้นตอนการปฏิบัติงาน อำนาจหน้าที่ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรของภาครัฐ เพื่อให้สามารถนำหนดมาตรการ ควบคุม ป้องกัน และลดความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้อย่างเหมาะสมและเป็นระบบ
๓. กำหนดเกณฑ์ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้อง กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงาน หรือ โครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการงาน หรือ โครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดย พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ <ul style="list-style-type: none"> ● โอกาสที่จะเกิด (likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะ เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ● ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้าน การเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช้การเงิน

วิธีการ/ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

<p>๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต</p>	<p>เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นการเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียด เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และ ไม่เคย เกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)</p>
<p>๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต</p>	<p>เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณา จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้</p>

๘. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในภาครัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน.....งานเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว.

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๒...การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ชื่อ กระบวน / โครงการที่ ๑ การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)
๑	การเตรียมการและแจ้งหลักการเกณฑ์การประเมิน	การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือการไม่เปิดเผยเกณฑ์อย่างชัดเจน
๒	การกำหนดผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัว
๓	การดำเนินการประเมินและการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน
๔	การทบทวนและตรวจสอบผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้อง
๕	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างไม่โปร่งใส หรือการไม่รับเรื่องอุทธรณ์ตามระเบียบ

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒.) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ความเสียหายร้ายแรงมาก เกิดการฟ้องร้องหรือถูกสอบสวนทางกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อระบบราชการ
๔	สูง	ความเสียหายระดับสูง ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เกิดการร้องเรียนจากสื่อมวลชน
๓	ปานกลาง	ความเสียหายระดับปานกลาง มีการร้องเรียนจากหน่วยงานภายนอกส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจ
๒	น้อย	ความเสียหายระดับต่ำ มีการร้องเรียนภายในหน่วยงาน เกิดความไม่พอใจในการทำงาน
๑	น้อยมาก	ความเสียหายเล็กน้อย ไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงาน

๓.) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Metrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ละช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (Zone)
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐-๒๕ คะแนน	แดง
๔	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐-๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๙ คะแนน	เหลือง
๒	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒-๓ คะแนน	เขียวเข้ม
๑	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	เขียวอ่อน

๔.) ช่วงคะแนน...

๕.) ช่วงคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๒๐-๒๕ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๐-๑๖ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๙ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับน้อย	๒-๓ คะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก	๑ คะแนน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)			
			โอกาส	ผลกระทบ	เกณฑ์ (โอกาสxผลกระทบ)	ระดับความเสี่ยง
๑	การเตรียมการและแจ้งหลักการเกณฑ์การประเมิน	การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือ การไม่เปิดเผยเกณฑ์อย่างชัดเจน	๑	๒	๒	ต่ำ
๒	การกำหนดผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูก ประเมินหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัว	๑	๒	๓	ต่ำ
๓	การดำเนินการประเมินและการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน	๑	๓	๓	ต่ำ
๔	การทบทวนและตรวจสอบผลการประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้อง	๑	๒	๒	ต่ำ
๕	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างไม่โปร่งใส หรือ การไม่รับเรื่องอุทธรณ์ตามระเบียบ	๑	๒	๒	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ /โครงการที่ ๑ การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การเตรียมการและแจ้งหลักการเกณฑ์การประเมิน	การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินเอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือการไม่เปิดเผยเกณฑ์อย่างชัดเจน	ต่ำ	กำหนดแนวทางการบริหารบุคคล/ปริมาณงานตามภารกิจของหน่วยงานแยกตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละส่วนงานให้มีความชัดเจน	๑.จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงาน/ระดับของผู้ปฏิบัติงาน ๒.จัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน่วยงาน/พรรณงานในหน้าที่รับผิดชอบตามแต่ละส่วนงาน	ก.พ.๖๙ - มี.ค.๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	งานการเจ้าหน้าที่
๒	การกำหนดผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน	การแต่งตั้งผู้ประเมินที่มีผลประโยชน์ร่วมกับผู้ถูกประเมิน หรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัว	ต่ำ	กำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์/คุณสมบัติของผู้ประเมินผล คะแนนให้มีความชัดเจนโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	ชี้แจงหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ประเมินผลคะแนนให้มีความชัดเจนและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานซักถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงาน	มี.ค.๖๙ - เม.ย ๖๙	ไม่ใช้งบประมาณ	งานการเจ้าหน้าที่

/ชื่อกระบวนการ...

ชื่อกระบวนการงาน /โครงการที่ ๑ การประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการ ควบคุมหรือ ป้องกัน ความ เสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	การดำเนินการประเมินและการให้คะแนน	การพิจารณาเกณฑ์ในการให้คะแนนที่ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน	ต่ำ	กำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์/วิธีการประเมินผลคะแนนในการปฏิบัติราชการให้มีความชัดเจน และเป็นไปตาม มาตรฐานเดียวกัน	จัดทำคู่มือแนวทางและหลักเกณฑ์การประเมินผล ๖๙ การปฏิบัติ ราชการของ ผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับ ผลสัมฤทธิ์ของงาน	มี.ค.๖๙ - เม.ย ๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการเจ้าหน้าที่
๔	การทบทวนและตรวจสอบ ผล การประเมิน	การปรับเปลี่ยนผลการประเมินโดยไม่มีเหตุผลสมควรหรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้อง	ต่ำ	กำหนดแนวทางในการดำเนินการหลักการมี การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้ เกิดความโปร่งใสและเป็น ธรรม	ผู้ประเมินผลการปฏิบัติราชการงานเข้า พบเมื่อสอบถามผล การประเมินรายบุคคล	มี.ค.๖๙ - เม.ย ๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการเจ้าหน้าที่
๕	การแจ้งผลและการอุทธรณ์	การไม่แจ้งผลการประเมินอย่างโปร่งใสหรือการไม่รับเรื่องอุทธรณ์	ต่ำ	๑.แจ้งผลการประเมินให้ผู้ถูกประเมินทราบภายในกำหนด		มี.ค.๖๙ - เม.ย ๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการเจ้าหน้าที่

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๓ การใช้จ่ายงบประมาณ

ชื่อ กระบวน / โครงการที่ ๒ โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ค้าที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เงินทอง
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคา และรายงานผล การพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ต่างตอบแทนในรูปแบบต่างๆ
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน เพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงสัญญา หรือมีการเรียกรับสินบน

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒.) เกณฑ์...

๒.) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก (มากกว่า ๒ ล้านบาท ขึ้นไป)
๔	สูง	ที่มีใช้ทางการเงิน : เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม หรือ เกิดการฟ้องร้องต่อศาลด้านการทุจริต หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๓	ปานกลาง	ทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง (ตั้งแต่หนึ่งล้านบาท-หนึ่งล้านห้าแสนบาท) ที่มีใช้ทางการเงิน : หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมี การส่งหนังสือร้องเรียน และตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	น้อย	ทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ (ตั้งแต่ห้าแสนบาท - หนึ่งล้านบาท) ที่มีใช้ทางการเงิน : ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส หรือเริ่มมีความกังวล และสอบถามข้อมูล
๑	น้อยมาก	ทางการเงิน : กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก (ต่ำกว่าห้าแสนบาท) ที่มีใช้ทางการเงิน : แทบจะไม่มี

๓.) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสียหายการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

/หมายเหตุ...

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Risk Metrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ละช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างที่กำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (Zone)
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐-๒๕ คะแนน	แดง
๔	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐-๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๙ คะแนน	เหลือง
๒	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒-๓ คะแนน	เขียวเข้ม
๑	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	เขียวอ่อน

๔.) ช่องคะแนนระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๒๐-๒๕ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๐-๑๖ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔-๙ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับน้อย	๒-๓ คะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก	๑ คะแนน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)			
			โอกาส	ผลกระทบ	เกณฑ์ (โอกาสxผลกระทบ)	ระดับความเสี่ยง
๑	การขออนุมัติ TOR และราคากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ค้าที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่ เพื่อเรียนรู้ผลประโยชน์เงินทอง	๒	๒	๒	ต่ำ
๒	การพิจารณาผลการประกวดราคาและรายงานผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่นมีการเสนอผลประโยชน์ต่างตอบแทนในรูปแบบต่างๆ	๒	๒	๓	ต่ำ
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับผลประโยชน์ต่างตอบแทน เพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	๑	๓	๓	ต่ำ

/ขั้นตอนที่ ๕...

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการงาน /โครงการที่ ๒ โครงการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ สำนักงาน								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกัน ความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การขออนุมัติ TOR และ ราคาากลาง	การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์กับผู้ค้าที่เสนอผลประโยชน์แก่ตนอย่างเต็มที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เงินทอง	ต่ำ ๔	กำหนดแนวทางการบริหารบุคคล/ปริมาณงานตามภารกิจของหน่วยงานแยกตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละส่วนงานให้มีความชัดเจน	๑.จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงาน/ระดับของผู้ปฏิบัติงาน ๒.จัดทำคำสั่งมอบหมายงานในหน่วยงาน/พรรณงานในหน้าที่รับผิดชอบตามแต่ละส่วนงาน	ต.ค.๖๙ - ก.ย..๖๙	ตั้งแต่ ๕ แสนบาทขึ้นไป	กองคลัง
๒	การพิจารณาผลการ ประกวราคาและรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับจ้างใช้ประโยชน์จากความมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น มีการเสนอผลประโยชน์ต่างตอบแทนในรูปแบบต่างๆ	ต่ำ ๔	กำหนดเงื่อนไข/หลักเกณฑ์/คุณสมบัติของผู้ประเมินผลคะแนนให้มีความชัดเจนโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้	ชี้แจงหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ประเมินผลคะแนนให้มีความชัดเจนและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานซักถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงาน	ต.ค.๖๙ - ก.ย..๖๙	ตั้งแต่ ๕ แสนบาทขึ้นไป	กองคลัง
๓	การบริหารสัญญา	คณะกรรมการตรวจรับได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทนเพื่อให้ตรวจรับงานที่ไม่ตรงตามสัญญาหรือมีการเรียกรับสินบน	ต่ำ ๔	การออกใบตรวจรับพัสดุ ออกใบตรวจรับพัสดุ เมื่อมีการส่งมอบงานตามงวดที่กำหนดและตรวจรับพัสดุ สอดคล้องกับ TOR ประชาสัมพันธ์ให้กับทุกภารกิจ/สำนักอื่นๆ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ออกใบตรวจรับพัสดุ เมื่อมีการส่งมอบงานตามงวดที่กำหนดและตรวจรับพัสดุ สอดคล้องกับ TOR ประชาสัมพันธ์ให้กับทุกภารกิจ/สำนักอื่นๆ	ต.ค.๖๙ - ก.ย..๖๙	ตั้งแต่ ๕ แสนบาทขึ้นไป	กองคลัง